



Milí čtenáři,

do rukou se vám dostalo první číslo ročenky Muzea paměti XX. století, v listopadu 2019 založené pražské muzejní a paměťové instituce.

Muzeum usiluje o to být moderní institucí, která bude kromě očividně klasického prostředí a aktivit nabízet řadu nových, multimediálních a moderních možností, jak přibližovat historii, fenomény a osobnosti dvacátého století v nových interpretačních rovinách a kontextech a třeba i dosud tolik nereflektovanou optikou.

V ročence Vám chceme představit naši instituci, vysvětlit, proč vznikla, čím se inspiruje a kam směřuje. Chceme vám také naznačit, jaké otázky budí pozornost nejen českých a slovenských historiků zabývajících se „krátkým“ dvacátým stoletím. Snažili jsme se, aby obsah prvního čísla byl pestrý: odbornými studiemi, eseji a dokumenty počínaje, přes rozhovor, až po přiblížení příběhů sbírkových předmětů a informace o aktivitách muzea. Z obsahu se tak trochu vymyká příspěvek—suplement Pavla Žáčka, který tematicky spadá do závěru druhé světové války a názorně ukazuje podobu bývalých sovětských dokumentů represivních složek, které dnes můžou badatelé studovat v ukrajinských archivech.

Snad vás následující řádky a stránky upoutají a budete přemýšlet o historii středoevropského prostoru, budete se chtít dozvědět další podrobnosti nebo si například uvědomíte, že můžete Muzeu něco zajímavého nabídnout. Muzeum musí být živá instituce. Třeba to tak v době, kdy píšu tyto řádky, nevypadá, ale jednoho dne se vrátíme k běžnému životu bez pandemických a snad i jiných omezení a budeme chodit mezi lidi, sbírat pozitivní zážitky a navštěvovat kulturní akce. Také pro vás tady bude Muzeum paměti XX. století.

Jsme velmi vděční našemu zřizovateli a podporovateli hlavnímu městu Praze. Právě pražské zastupitelstvo převzalo na svá bedra odpovědnost za zřízení instituce, která by za normálních okolností fungovala pod křídly státu.

Milí čtenáři, jak řekl klasik, historie je učitelkou života. Muzeum sídlí ve městě, kterým procházely dějiny. Hledejme společně doklady lidské statečnosti, odhodlání postavit se totalitám, stejně jako zrady a pokrytectví. Dějiny totiž nejsou jednobarevné.

PhDr. Jan Kalous, Ph.D.
ředitel Muzea paměti XX. století